

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ім. В.В. ДОКУЧАЄВА
Кафедра управління земельними ресурсами та кадастру**

ЗАТВЕРДЖУЮ
Перший проректор

«_____» _____ 20__ року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**ЗП. 05 ОРГАНІЗАЦІЯ, МЕТОДОЛОГІЯ, ІНФОРМАЦІЙНІ
ТЕХНОЛОГІЇ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ**

Галузь знань **19 «Архітектура та будівництво»**

Спеціальність **193 «Геодезія та землеустрій»**

Освітньо-професійна програма **«Оцінка землі та нерухомого майна»**

Факультет інженерів землевпорядкування

Робоча програма навчальної дисципліни « Організація, методологія, інформаційні технології наукових досліджень» для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти, галузі знань 19 «Архітектура та будівництво», спеціальності 193 «Геодезія та землеустрій», освітньо-професійної програми «Оцінка землі та нерухомого майна».

«___» _____, 20__р. __с.

Розробник: к.е.н., доцент Трегуб О.М

Робочу програму затверджено на засіданні кафедри управління земельними ресурсами та кадастру

Протокол від «___» серпня 2020р. №__

Завідувач кафедри управління земельними ресурсами та кадастру

(підпис)

І.В. Кошкалда
(прізвище та ініціали)

«_____» _____ 20__р.

Схвалено методичною комісією факультету інженерів землевпорядкування

Протокол від «___» серпня 2020р. №

Голова методичної комісії факультету _____
(підпис)
ініціали)

О.В. Князь
(прізвище та

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 19 «Архітектура та будівництво»	Обов’язкова	
Модулів – 1	Спеціальність – 193 «Геодезія та землеустрій» Освітньо-професійна програма «Оцінка землі і нерухомого майна»	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 3		1-й	1-й
		Семестр	
Загальна кількість годин – 90		2-й	1-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4,0 самостійної роботи студента – 8,9	Освітній рівень: магістр	Лекції	
		14 год.	8 год.
		Практичні, семінарські	
		14 год.	10 год.
		Лабораторні	
		–	–
		Самостійна робота	
		62 год.	72 год.
		Вид контролю:	
		Залік	Залік

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета – формування у магістрів теоретичних знань та практичних навичок з організації наукових досліджень у різних формах, формування навичок практичного застосування конкретних методів наукового пошуку у професійній діяльності.

Завданням вивчення курсу є теоретична підготовка магістрів з питань:

- переваг та недоліків функціонування вітчизняних та світових інформаційних технологій та систем, аналіз тенденцій їх розвитку;
- формування у студентів магістратури розуміння основ комп'ютеризації та інформаційного забезпечення наукових досліджень;
- формування теоретичних знань та практичних навичок використання універсальних та спеціалізованих інформаційних технологій у науковій та професійних сферах;
- застосування загальнонаукових та спеціальних методів збору інформації, аналізу наукових публікацій, огляду сучасного стану та перспектив проведення досліджень в певній соціально-економічній системі або галузі економічної діяльності та подання їх результатів;
- організації та проведення аналітичної та дослідницької наукової роботи із застосуванням сучасних технологій математичного моделювання, використання економіко-математичних методів і моделей, інформаційних технологій тощо.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач повинен

знати : поняття науки та її роль для суспільства; види наукових робіт, структуру та вимоги до їх розробки; ідентифікувати об'єкт, предмет та методологію наукової роботи; етапи та процеси збору, обробки та аналізу наукової інформації; вимоги до формування наукової роботи та способи її подання; поняття системного аналізу та його застосування у наукових дослідженнях.

уміти: формулювати тематику та визначати основні цілі наукового дослідження; висувати і перевіряти наукові гіпотези; здійснювати науковий опис об'єкта дослідження; обґрунтовувати методи дослідження, якісного і кількісного аналізу; використовувати різноманітні інформаційні джерела пошуку інформації для наукових досліджень; об'єктивно оцінювати та захищати результати наукового дослідження; використовувати знання з методології, організації наукових досліджень у процесі підготовки магістерської дипломної роботи.

Перелік компетентностей

Загальні компетентності

Здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу;

Здатність діяти в нестандартних ситуаціях, нести соціальну і етичну відповідальність за прийняті рішення;

Здатність до саморозвитку, самореалізації, використання творчого потенціалу.

Здатність до комунікації в усній і письмовій формах на державній та іноземних мовах для вирішення завдань професійної діяльності;

Здатність керувати колективом у сфері професійної діяльності, толерантно сприймаючи соціальні, етнічні, конфесійні і культурні відмінності.

Навички використання інформаційних технологій.

Здатність спілкуватися з фахівцями своєї галузі (з експертами з інших галузей).

Здатність працювати в міжнародному контексті. Здатність працювати автономно.

Фахові компетентності

Здатність використовувати чинні нормативи, стандарти і методики, економіко-математичні методи, базу даних показників ринку нерухомості, проданих об'єктів нерухомості та комп'ютерну техніку і ГІС;

Здатність використовувати знання з історії становлення та тенденцій розвитку оціночної діяльності в Україні та за кордоном, розуміння суті основних процесів і проблем, що виникають у сфері оцінки нерухомості;

Здатність використовувати знання правових основ оціночної діяльності та законодавства України в сфері земельних та майнових відносин, розуміння сутності земельно-майнових відносин, ринкової економіки та її можливостей, функцій і ролі держави в регулюванні ринку нерухомості та відносин власності;

Здатність до консультаційної діяльності, яка полягає в наданні консультацій з оцінки майна суб'єктам оціночної діяльності, замовникам оцінки та (або) іншим особам в усній або письмовій формі;

Здатність до рецензування звіту про оцінку майна (акта оцінки майна), яке полягає в їх критичному розгляді та наданні висновків щодо їх повноти, правильності виконання та відповідності застосованих процедур оцінки майна вимогам нормативно-правових актів з оцінки майна, в порядку, визначеному цим законодавством та нормативно-правовими актами з оцінки майна;

Розуміння та строге дотримання стандартів професійної діяльності, у тому числі стандартів етики, володіння сучасними техніками комунікацій, подання та експертизи результатів оцінки і аналізу;

Здатність збирати інформацію про об'єкт оцінки, скласти точний опис об'єкта оцінки, визначати й обґрунтовувати методи проведення оцінки відповідно до стандартів оцінки, встановлювати основні ціноутворюючі фактори, що впливають на вартість об'єкта оцінки, вивчати ринок і вартість аналогічних об'єктів;

Здатність виявляти та оцінювати вплив об'єктів нерухомості на навколишнє природне середовище, а також вплив екологічних факторів на оцінку вартості об'єктів нерухомості (прямий та/або опосередкований через обмеження і

юридичні зобов'язання);

Здатність обґрунтовувати вибір стандартів та методів оцінки об'єкта в залежності від виду нерухомості та цілей оцінки, визначати вартість об'єкта та обмеження і межі застосування отриманого результату;

Володіння сучасними підходами, методами та моделями, аналітичними інструментами та інформаційними технологіями оцінки і аналізу об'єктів власності та прав на них для об'єктів цивільного права всіх форм власності в конкретних цілях, передбачених цивільним та іншим законодавством України;

Здатність аналізувати та обґрунтовувати проекти розвитку земельної та іншої нерухомості, розробляти бізнес-плани інвестиційних проектів з різноманітними оцінками ефективності розвитку та впливу факторів ризику;

Уміння збирати і систематизувати дані для створення інформаційної бази в сфері оцінної діяльності;

Здатність професійно використовувати знання в галузі прикладної математики для розроблення математичних моделей ринку нерухомості та споживчих (ринкових) властивостей об'єктів нерухомості;

Здатність до підтримки методичного забезпечення оцінки майна, яке полягає в розробленні методичних документів з оцінки майна та наданні роз'яснень щодо їх застосування.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Методологія наукових знань та досліджень

Тема 1. Наука та її роль у розвитку суспільства

Наукова діяльність, її види. Історичні етапи розвитку науки. Розвиток науки у XIX ст. Наука XX ст. – початку XXI ст.: характерні особливості. Види та ознаки наукового дослідження.

Тема 2. Наукова ідея, науковий принцип. Наукові поняття та гіпотези

Поняття методології знань. Загальнонаукові та філософські методології знань. Теоретичні та методологічні принципи науки. Наукова ідея, науковий принцип, наукові поняття та гіпотези. Методологія наукового дослідження. Фундаментальні наукові дослідження. Прикладні наукові дослідження. Філософські методи та їх роль у науковому пізнанні.

Тема 3. Наукове дослідження та його основні етапи. Форми та методи наукових досліджень. Пошук, накопичення наукових знань з використанням сучасних інформаційних технологій

Загальнонаукові методи дослідження. Організація наукової діяльності в Україні. Застосування дедуктивного та індуктивного методів. Метод системного

аналізу. Процеси наукового дослідження. Загальна характеристика.

Змістовий модуль 2. Планування та проведення наукових досліджень

Тема 4. Вибір напрямку та планування науково-дослідної роботи. Робоча програма наукового дослідження.

Формулювання теми наукового дослідження. Постановка проблеми наукового дослідження. Визначення мети, завдань, об'єкта і предмета дослідження. Виявлення і ознайомлення з основними літературними та архівними джерелами. Методологія теоретичних досліджень. Бібліографічний апарат наукових досліджень.

Тема 5. Планування та проведення експерименту у науково-дослідній роботі

Планування експерименту у науково-дослідній роботі. Проведення експерименту у науково-дослідній роботі. Інтерпретація результатів, отриманих в ході проведення експерименту в у науково-дослідній роботі.

Тема 6. Вимоги до оформлення, опублікування та захисту науково-дослідної роботи

Наукова публікація: поняття, функції, основні види. Наукова монографія. Наукова стаття та її структурні елементи. Тези наукової доповіді. Правила написання тез наукової доповіді. Правила оформлення публікацій.

Змістовий модуль 3. Використання інформаційних технологій в науковому аналізі

Тема 7. Системний аналіз в наукових дослідженнях.

Сутність системного аналізу. Методи рішення оптимальної стратегії. Процедура прийняття рішень.

Тема 8. Використання відкритих інформаційних технологій (open source) для вирішення наукових завдань

Концепція «відкритих ресурсів». Рамки і можливості застосування «відкритих ресурсів» для вирішення наукових досліджень.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин						Кількість годин					
	денна форма						Заочна форма					
	усьог о	у тому числі					усьог го	у тому числі				
		л	п /с	лаб	інд	с.р.		л	п /с	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 1. Методологія наукових знань та досліджень												
Тема 1. Наука та її роль у розвитку суспільства	7	1	1	-	-	5	9	1	1	-	-	7
Тема 2. Наукова ідея, науковий принцип. Наукові поняття та гіпотези	7	1	1	-	-	5	9	1	1	-	-	7
Тема 3. Наукове дослідження та його основні етапи. Форми та методи наукових досліджень. Пошук, накопичення наукових знань з використанням сучасних інформаційних технологій	14	2	2	-	-	10	16	1	1	-	-	14
Разом за змістовим модулем 1	28	4	4	-	-	20	34	3	3	-	-	28
Змістовий модуль 2. Планування та проведення наукових досліджень												
Тема 4. Вибір напрямку та планування науково-дослідної роботи. Робоча програма наукового дослідження	14	2	2	-	-	10	16	1	1	-	-	14
Тема 5. Планування та проведення експерименту	14	2	2	-	-	10	9	1	1	-	-	7
Тема 6. Вимоги до оформлення, опублікування та захисту науково-дослідної роботи	11	2	2	-	-	7	9	1	1	-	-	7
Разом за змістовним модулем 2	39	6	6	-	-	27	34	3	3	-	-	28
Змістовий модуль 3. Використання інформаційних технологій в науковому аналізі												
Тема 7. Системний аналіз в наукових дослідженнях	14	2	2	-	-	10	11	1	2	-	-	8
Тема 8. Використання відкритих інформаційних технологій (	9	2	2	-	-	5	11	1	2	-	-	8

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин						Кількість годин					
	денна форма						Заочна форма					
	усьог о	у тому числі					усьог го	у тому числі				
		л	п /с	лаб	інд	с.р.		л	п /с	лаб	інд	с.р.
Разом за змістовним модулем 3	23	4	4	-	-	15	22	2	4	-	-	16
Усього годин	90	14	14	-	-	62	90	8	10	-	-	72

5. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
—	—	—

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Наука та її роль у розвитку суспільства	1
2	Поняття методології знань. Загально наукові та філософські методології знань	1
3	Наукове дослідження та його основні етапи. Форми та методи наукових досліджень. Пошук, накопичення наукових знань, з використанням сучасних інформаційних технологій.	2
4	Вибір напрямку та планування науково-дослідної роботи. Робоча програма наукового дослідження.	2
5	Планування та проведення експерименту в науково-дослідній роботі.	2
6	Вимоги до оформлення, опублікування та захисту результатів науково-дослідної роботи.	2
7	Системний аналіз в наукових дослідженнях.	2
8	Використання відкритих інформаційних технологій (open source) для вирішення наукових завдань.	2
	Разом	14

7. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
—	—	—

8. Самостійна робота

Самостійна робота здобувача відноситься до інформаційно-розвиваючих методів навчання і є основним засобом оволодіння навчальним матеріалом у час, вільний від обов'язкових навчальних занять.

Види самостійної роботи студентів за цільовим призначенням:

1. Вивчення нового матеріалу: читання та конспектування літературних джерел інформації; перегляд відеозаписів; прослуховування лекцій магнітних записів; інші види занять.

2. Поглиблене вивчення матеріалу: підготовка до контрольних, практичних, семінарів; виконання типових задач; інші види занять.

3. Вивчення матеріалу з використанням елементів творчості: проведення лабораторних робіт з елементами творчості; розв'язання нестандартних задач; виконання розрахунково-графічних робіт і курсових робіт; участь у ділових іграх і в розборі проблемних ситуацій; складання рефератів, доповідей, інформацій з заданої теми; інші види занять.

4. Вдосконалення теоретичних знань і практичних навичок в умовах виробництва: навчальні практикуми, робота на філіях кафедр; усі види практик.

№ з/ч	Назва теми	Кількість годин
1	Основи наукознавства	6
2	Основні методологічні положення економічних досліджень	6
3	Інформаційне забезпечення наукового дослідження	6
4	Бібліотечно-бібліографічні джерела інформації у наукових дослідженнях	5
5	Залучення інформаційних технологій при формуванні земельних ділянок різного цільового призначення	6
6	Сучасні вимоги інформаційного простору при запровадженні кадастрово-реєстраційних систем	6
7	Визначення пріоритетних напрямків сучасних інженерно-комунікаційних засобів при створенні об'єктів природоохоронного та природо-заповідного фонду	5
8	Процес наукового дослідження	4
9	Систематизація результатів економічного дослідження. Впровадження результатів дослідження та визначення їх ефективності	6
10	Спеціальні методи економічних досліджень	6
11	Організація наукового дослідження (на рівні магістерської наукової роботи)	6
	Разом	62

9. Індивідуальні завдання

Індивідуальні науково-дослідні завдання не передбачені навчальним планом, але можуть виконуватись студентами самостійно

10. Методи навчання

Під час вивчення дисципліни використовуються наступні методи навчання:

1) Група методів за джерелом інформації і сприйняття навчальної інформації – **словесні** (лекція, семінари, бесіда, розповідь); **наочні** – (ілюстрація, демонстрація, презентація), **практичні** (збір інформації, її економічна обробка, розрахунки, графічно-схематичне зображення інформації).

Лекція – логічно вивершений, науково обґрунтований і систематизований виклад певного наукового або науково-методичного питання, ілюстрований, за необхідності, засобами наочності та демонстрацією дослідів. Лекція є однією з основних організаційних форм навчальних занять і, водночас, методів навчання.

Лекція із застосуванням ігрових методів – застосовуються методи мозкової атаки, методи конкретних ситуацій та інші, коли здобувачі самі формулюють проблему, і самі намагаються її вирішити.

Практичні заняття – форма навчального заняття, на якому викладач організує детальний розгляд здобувачами окремих теоретичних положень навчальної дисципліни та формує вміння та навички їх практичного застосування шляхом індивідуального виконання сформульованих завдань.

Консультація – форма навчального заняття, при якій здобувач отримує відповіді від викладача на конкретні запитання або пояснення певних теоретичних положень чи аспектів їх практичного застосування (проводяться протягом семестру – поточні та залікаційні консультації).

2) Група методів за логікою передачі і сприйняття навчального матеріалу:– індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні;

3) Група методів за ступенем самостійного мислення при засвоєнні знань – репродуктивні та продуктивні (дослідницькі, пошукові, частково-пошукові);

4) Група методів за ступенем управління навчальним процесом: навчання під керівництвом викладача, самостійна робота студента з навчальною та науковою літературою, текстами лекцій, підготовка до семінарських і практичних занять, робота з комп'ютером, виконання письмових завдань.

11. Методи контролю

Система оцінювання результатів успішності засвоєння знань, вмінь, комунікацій, автономності та відповідальності здобувачів включає поточний, модульний (відповідно визначеному змістовому модулю), та підсумковий/семестровий контроль результатів навчання.

Поточний контроль здійснюється протягом семестру під час проведення лекційних, практичних, семінарських занять і оцінюється сумою набраних балів.

Поточний контроль знань здобувачів здійснюється за двома напрямками:

I – контроль систематичності та активності роботи на семінарських та практичних заняттях;

II – контроль за виконанням завдань для самостійного опрацювання.

Поточний контроль здійснюється у формі: усне опитування; фронтальне опитування; індивідуальне опитування; письмові контрольні роботи; тестування.

Модульний контроль проводиться з урахуванням поточного контролю за відповідний змістовий модуль і має на меті інтегровану оцінку результатів навчання здобувача після вивчення матеріалу з логічно завершеної частини дисципліни – змістового модуля.

Підсумковий/Семестровий контроль проводиться у формі заліку у терміни, передбачені графіком навчального процесу.

12. Розподіл балів, які отримують здобувачі

Підсумкова семестрова оцінка визначається за формулою:

$\text{Підсумкова оцінка} = (\text{Сума балів за змістовний модуль} \times 0,6) + (\text{Сума балів за залік} \times 0,4)$

Приклад для заліку

Поточне тестування та самостійна робота						Підсумковий тест (залік)	Сума
Змістовний модуль 1		Змістовний модуль 2		Змістовний модуль 3		100**	100
Т 1-3	П1	Т 4-6	П2	Т 7-8	П3		
40*		30*		30*			
100×0,6						100×0,4	

T1, T2, ..., T8 – теми змістовних модулів

П1, П2, ..., П7 – практичні роботи

*максимальна кількість балів по кожній темі змістовного модуля

**максимальна сума балів за залік складає 100 балів

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для заліку, курсової роботи	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
66-74	D	задовільно	
60-65	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням	не зараховано з обов’язковим повторним

		дисципліни	вивченням дисципліни
--	--	------------	----------------------

13. Методичне забезпечення

1. Білуха М.Т. Методологія наукових досліджень / М.Т.Білуха. – К.:АБУ, 2002. – 480 с.
2. Роберт И.В. Информационные технологии в науке и образовании // И.В. Роберт, П.И. Самойленко. – М. – 1998. – 177 с.

14. Рекомендована література

Основна

1. Важинський С.Е., Щербак Т.І. Методика та організація наукових досліджень : навч. посібн. [Текст] / С.Е. Важинський, Т.І. Щербак. – Суми: СумДПУ ім. А.С. Макаренка, 2016. – 260 с.
2. Волоков А.К. Информационные технологии (для экономиста) : учебн. пос. [Текст] / А.К. Волков. – М.: ИНФРА-М, 2001. – 310 с.
3. Крушельницька О.В. Методологія та організація наукових досліджень : навч. посібн. [Текст] / О.В. Крушельницька. – К.: Кондор, 2006. – 206 с.
4. Мазаракі А.А. Економічні дослідження (методологія, інструментарій, організація, апробація): навч. посібн. [Текст] / А.А.Мазаракі. – К.: Київ. Нац. торг.-екон. ун-т, 2010. – 280 с.
5. Макогон Ю.В. Основи наукових досліджень в економіці: навч. посібн. [Текст] / Ю.В.Макогон, В.В.Пилипенко. – Донецьк: Альфа-прес, 2007. – 144 с.
6. Матвійчук А.В. Штучний інтелект в економіці: нейронні мережі, нечітка логіка: монографія. [Текст] / А.В. Матвійчук. – К.: КНЕУ, 2011.-439 с.
7. Михайлов В.М. Методика та організація наукових досліджень : навч. посібн. [Текст] / В.М. Михайлов, Л.О. Попова та ін. – Х.: ХДУХТ, 2014. – 220 с.
8. Мокін Б.І. Методологія та організація наукових досліджень : навч. посібн. [Текст] / Б. І.Мокін, О. Б.Мокін. – Вінниця : ВНТУ, 2014. – 180 с.
9. Семенов М.И. Автоматизированные информационные технологии в экономике : учебник для вузов [Текст] / М.И. Семенов, И.Т. Трубилин, В.И. Лойко и др. – М.: Финансы и статистика, 2000. – 416 с.
10. Чмиленко Ф.О. Методологія та організація наукових досліджень: навч. посібн. [Текст] / Ф.О. Чмиленко. – Д.: РВ ДНУ, 2014. – 48 с.

Додаткова

1. Баскаков А.Я. Методология научного исследования: учеб. пособие [Текст] / А.Я.Баскаков, Н.В.Туленков. – К.: МАУП, 2002. – 216 с.
2. Здобувачу наукового ступеня: метод. рекомендації [Текст] / Упоряд. С.В. Сьомін. – К.: МАУП, 2002. – 184 с.

3. Методичні рекомендації щодо виконання наукових досліджень та оформлення їх результатів. – Розділ 5 (с. 157-179) (Омельяненко Т.В., Задорожна Н.В.) Операційний організація, методологія, інформаційні технології наукових досліджень: навч.-метод. посібник для самост. вивч.дисц. – К.:КНЕУ, 2003. – 236 с.

4. Методы исследований и организация экспериментов [Текст] / Под ред. проф. К.П. Власова. – Х.: Издательство «Гуманитарный центр», 2002. – 256 с.

5. Мочерний С.В. Методологія економічного дослідження [Текст] / С.В.Мочерний. – Л.: Світ, 2001. – 419 с.

6. Наринян А.Р. Основы научных исследований: учеб. пособие [Текст] / А.Р.Наринян, В.А.Поздеев. – К.: Изд-во Европ. ун-та, 2002. – 110 с.

7. Основы научных исследований: Организация научных исследований : Конспект лекцій для студентов – магистрантов [Текст] / Уклад . Н . І . Бурау . – К.: НТУУ «КПІ», 2007. – 33 с.

8. Пілюшенко В.Л. Наукове дослідження: організація, методологія, інформаційне забезпечення: навч. посібник [Текст] / В.Л. Пілюшенко, І.В. Шкрабак, Е.І. Славенко. – Київ: Лібра, 2004. – 344 с.

9. Райзберг Б.А. Диссертация и ученая степень. Пособие для соискателей [Текст] / Б.А.Райзберг. – М.: ИНФРА-М, 2002. – 400 с.

10. Рассоха І. М. Конспект лекцій з навчальної дисципліни «Методологія та організація наукових досліджень» [Текст] / І. М. Рассоха .–Х.: ХНАМГ, 2011. – 76 с.

11. Тормоса Ю.Г. Основы научных исследований: навч.-метод. посібник для самост. вивч. дисц. [Текст] / Ю.Г.Тормоса. – К.: КНЕУ, 2003. – 76 с.

12. Філіпенко А.С. Основы научных исследований. Конспект лекцій: посібник [Текст] / А.С.Філіпенко. – К.: Академвидав, 2004. – 208 с.

13. Шейко В.М. Организация та методика научно-исследовательской деятельности: учебник [Текст] / В.М.Шейко, Н.М.Кушнарченко. – 4-е вид., випр. і доп. – К.: Знання, 2004. – 307 с.

14. Як підготувати і захистити дисертацію на здобуття наукового ступеня. Методичні поради [Текст] / Автор-упорядник Л.А. Пономаренко. – К.: Редакція «Бюлетеня Вищої атестаційної комісії України», 2001. – 80 с.

15. Інформаційні ресурси

1. Законодавство України. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/main/a>

2. Наукова періодика України; Нац. бібл. України ім. В. І. Вернадського. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.nbuv.gov.ua/>

3. Научная электронная библиотека. – [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://elibrary.ru/defaultx.asp>

4. Правовий портал України «Ліга-закон». – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.ligazakon.ua/>

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ ЗДОБУВАЧІВ З ДИСЦИПЛІНИ

Оцінювання знань здобувачів з дисципліни здійснюється на основі результатів поточного та підсумкового контролю знань (залік) за 100-бальною шкалою.

Протягом вивчення курсу «Організація, методологія, інформаційні технології наукових досліджень» здобувач має брати активну участь в обговоренні програмних питань на практичних заняттях.

Поточний контроль знань здобувачів здійснюється за трьома напрямками:

- 1 – контроль систематичності та активності роботи на семінарських та практичних заняттях;
- 2 – контроль за виконанням завдань для самостійного опрацювання;
- 3 – контроль за виконанням модульних завдань.

Проміжний контроль за опануванням дисципліни здійснюється за спеціально розробленими завданнями теоретичного та практичного характеру, які оцінюються за 100-бальною системою по кожному з модулів.

Підсумковий контроль включає три теоретичних питання. На іспит виносяться ключові питання, завдання, що потребують творчої відповіді та вміння синтезувати отримані знання і застосовувати їх при вирішенні практичних завдань.

Оцінка «відмінно» (90 – 100 балів). Здобувач має систематичні та глибокі знання навчального матеріалу, вміє без помилок виконувати практичні завдання, які передбачені програмою курсу, засвоїв основну й ознайомився з додатковою літературою, викладає матеріал у логічній послідовності, робить узагальнення й висновки, наводить практичні приклади у контексті тематичного теоретичного матеріалу.

Оцінка «добре» (75 – 89 балів). Здобувач повністю засвоїв навчальний матеріал, знає основну літературу, вміє виконувати практичні завдання, викладає матеріал у логічній послідовності, робить певні узагальнення й висновки, але не наводить практичних прикладів у контексті тематичного теоретичного матеріалу або допускає незначні помилки у формулюванні термінів, категорій, невеликі арифметичні помилки у розрахунках при вирішенні практичних завдань.

Оцінка «задовільно» (60 – 74 бали). Здобувач засвоїв матеріал не у повному обсязі, дає неповну відповідь на поставлені теоретичні питання, припускається грубих помилок при вирішенні практичного завдання.

Оцінка «**незадовільно**» (менше 60 балів). Здобувач не засвоїв навчальний матеріал, дає неправильні відповіді на поставлені теоретичні питання, не вміє або неправильно виконує розрахунки при вирішенні практичних завдань.

Здобувач не допускається до складання іспиту, якщо кількість балів одержаних за результати успішності під час поточного та модульного контролю (відповідно змістовому модулю) впродовж семестру в сумі не досягла 35 балів. Після залікаційної сесії декан видає розпорядження про ліквідацію академічної заборгованості. У визначені терміни студент добирає залікові бали.

Здобувач вважається атестованим, якщо сума балів одержаних за результати підсумкової/семестрової успішності дорівнює 60 балів за поточний і модульний контроль впродовж семестру (мінімум 35 балів) та можлива кількість балів набраних на іспиті – 40 балів.

У випадку, якщо здобувачем набрано менше 35 балів за поточний і модульний контроль, викладач повідомляє завідувача кафедрою. Витяг із протоколу засідання кафедри подається декану факультету про недопущення студента до складання іспиту/заліку. Декан видає розпорядження про недопущення студента до складання іспиту/заліку, як такого, що *не виконав навчальний план*. Відмітка про недопущення до складання іспиту у

залікаційній/заліковій відомості успішності робиться при наявності розпорядження декана. У день складання іспиту, студенту у відомості успішності записується – «не допущений». Подальша процедура ліквідації академічної заборгованості здійснюється відповідно до чинного положення.

Розподіл балів, що присвоюються здобувачам

Назва змістового модуля	Обсяг навчального навантаження, <i>акад. год</i>	Значимість змістового модуля у формуванні знань та умінь з дисципліни, %
	Обсяг залікового кредиту	
Змістовий модуль 1.	$\frac{28}{0,9}$	24
Змістовий модуль 2.	$\frac{39}{1,3}$	18
Змістовий модуль 3.	$\frac{23}{0,8}$	18
Залік	–	40
Підсумкові значення показників з дисципліни	$\frac{90}{3,0}$	100

Розширена шкала підсумкового контролю використовується для виставлення залікаційних оцінок. Оцінки за цією шкалою заносяться до відомостей обліку успішності, індивідуального навчального плану студента та іншої академічної документації.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для заліку, курсової роботи	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
66-74	D		
60-65	E	задовільно	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним	не зараховано з обов'язковим

		вивченням дисципліни	повторним вивченням дисципліни
--	--	----------------------	--------------------------------

Семестровий залік – форма оцінки підсумкового засвоєння здобувачами теоретичного та практичного матеріалу з навчальної дисципліни, що проводиться як контрольний захід. Завданням заліку є перевірка розуміння здобувачем програмного матеріалу в цілому, логіки та взаємозв'язків між окремими розділами, здатності творчого використання накопичених знань, уміння сформулювати своє ставлення до певної проблеми навчальної дисципліни тощо. В умовах реалізації компетентнісного підходу залік оцінює рівень засвоєння здобувачем компетентностей, що передбачені кваліфікаційними вимогами.

Залік

Підсумкова семестрова оцінка визначається за формулою:

Підсумкова оцінка = (Сума балів за змістовний модуль $\times 0,6$) + (Сума балів за залік $\times 0,4$)

Приклад для заліку

Поточне тестування та самостійна робота						Підсумковий тест (залік)	Сума
Змістовний модуль 1		Змістовний модуль 2		Змістовний модуль 3		100**	100
Т 1-3	П1	Т 4-6	П2	Т 7-8	П3		
40*		30*		30*			
100×0,6						100×0,4	

T1, T2, ..., T8 – теми змістовних модулів

П1, П2, ..., П7 – практичні роботи

**максимальна кількість балів по кожній темі змістовного модуля*

***максимальна сума балів за залік складає 100 балів*

Семестровий (підсумковий) залік оцінюється за 40 бальною шкалою.

40-39 балів. Теоретичні запитання розкриті повністю, з викладенням оригінальних висновків, отриманих на основі програмного, додаткового матеріалу, законодавчих актів та нормативних документів. При виконанні практичної частини застосовує системні знання навчального матеріалу, що передбачені навчальною програмою. Висновки до завдань аргументовані та обґрунтовані.

38-37 балів. Теоретичні запитання розкриті повністю, на основі програмного та додаткового матеріалу зроблено висновки та узагальнення. При виконанні практичного завдання застосовує узагальнені знання навчального матеріалу, що передбачені навчальною програмою. При виконанні практичного завдання здобувач припускається незначних неточностей.

36-35 балів. Теоретичні запитання розкриті повністю, програмний матеріал викладено згідно з програмним матеріалом дисципліни. При виконанні практичного завдання застосовує глибокі знання навчального матеріалу, що передбачені навчальною програмою. Практичне завдання виконується в цілому правильно в повному обсязі. При виконанні практичного завдання здобувач припускається окремих неточностей.

34-33 балів. Теоретичні запитання розкриті повністю, програмний матеріал викладено згідно з матеріалом дисципліни. При виконанні практичного завдання здобувач ефективно застосовує основні знання навчального матеріалу, що передбачені навчальною програмою. Практична частина виконується в цілому правильно, при її виконанні здобувач припускається окремих несуттєвих помилок.

32-31 балів. Теоретичні запитання розкриті повністю, програмний матеріал викладено з незначними погрішностями або без узагальнень. При виконанні практичної частини застосовує основні знання навчального матеріалу, що передбачені навчальною програмою. Практичне завдання виконуються в цілому правильно, при його виконанні студент припускається несуттєвих помилок.

30-29 балів. Теоретичні запитання розкриті повністю, проте при викладенні програмного матеріалу допущено незначні помилки. При виконанні практичної частини застосовує основні знання навчального матеріалу, що передбачені навчальною програмою. Практичне завдання виконується в цілому правильно. При його виконанні здобувач припускається несуттєвих помилок.

28-27 балів. Теоретичні запитання розкриті неповно, допущено суттєві погрішності або помітні помилки. При виконанні практичного завдання без достатнього розуміння застосовує навчальний матеріал, припускається помилок.

26-25 балів. Теоретичні запитання розкриті неповно, допущено суттєві погрішності, які впливають на зміст відповіді. При виконанні практичного завдання без достатнього розуміння здобувач застосовує навчальний матеріал, припускається значних помилок.

24-23 балів. Теоретичні запитання розкриті неповно, з суттєвими помилками. При виконанні практичного завдання без достатнього розуміння застосовує навчальний матеріал, припускається значної кількості помилок, стикається зі значними труднощами при аналізі та трактуванні ситуацій.

22-21 балів. Теоретичні запитання розкриті неповно або зовсім не розкрито. При виконанні практичного завдання припускається досить великої кількості грубих помилок, стикається зі значними труднощами при аналізі та трактуванні ситуацій, виявляє здатність викласти думку на елементарному рівні.

20 балів. Здобувач виконати практичне завдання не може, стикається зі значними труднощами при аналізі та трактуванні ситуації, виявляє здатність викласти думку на елементарному рівні. Теоретичні запитання не розкриті.

19 балів. Здобувач виконати практичне завдання не може, стикається зі значними труднощами при аналізі та трактуванні ситуацій. Теоретичні запитання не розкриті.

У разі набрання здобувачем на підсумковому контролі знань 0-20 балів залік вважається не складеним.

